

harvinainen etu puolellamme: ryhmällä on kaksi omaa kirjoittajaa, kertoo Myllylä-Pajari.

Ihminen roolin alla

Eilispäivän teatterikatselmuksen kiitetyimmäksi esitykseksi nousi porilaisen Monikasvot -ryhmän esitys Kultaa ja hopeaa, jonka oli ohjannut Aino-maija Hellman ja kirjoittanut Reijo Malm. Näytelmä on sairaskertomus yksinäisestä, muistojen ja tarinoiden maailmassa elävästä naisesta, joka elää heure-elämäänsä pienessä yksiossa tyhjiä ja täysien viinipullojen keskellä.

Näytelmä on ennen kaikkea pääroolin esittäjän Helka Kuusiluodon näytelmä. Kuusiluoto elää Veran traagisen kohtalon niin täydästi ja aidolla tunteella, että hänen suorituksensa on täysin virtuoosinen muiden näytelmän henkilöiden joukossa. Kuusiluoto pystyy kasvattamaan henkilöön loppuun asti, ja alun koomisiakin piirteitä si-

Vera, Helka Kuusiluoto, on vihdoon saanut kylään poikansa Anteron, Tommi Virhiä, ja odotusta ilosta alkaakin huimavauhtinen alamäki.

sältävästä homssantuu-kuvasta paljastuu pienillä mutta syvältä nousevilla eleillä syvästi traaginen, aito ihminen, joka koskettaa paljoudellaan ja tuskallaan.

Näytelmän muut henkilöt, lähinnä Veran naapuri ja ystävä Olga, (Terttu Andersson) ja Veran poika Antero (Tommi Virhiä), pitävät näytelmän otteen arkipäivässä. Heidän henkilönsä ovat osuvia kuvia kanssaeläjästä, jotka näkevät toisen tuskkan, mutta eivät osaa tulkita sitä oikein; Antero ei ollenkaan ja Olga-ystävätärkin vain tiettyyn pisteeseen.

Erinomainen esitys, joka nojaa vahvaan näyttelijäntyyhön.

Hartekan päättänyt esitys puolestaan puhui sekin yksinäi-

sistä naisista, mutta kokonaan toisella tasolla kuin Monikasvojen esitys. Järvikylän Pienviljelijäyhdistyksen näytelmäpiirin viime tingassa mukaan tullut esitys, Tyyne Viitosen ohjaama ja kirjoittama Kylätoimikunta järjestää, oli lempeä farssi kolmesta miehenkipeästä vanhas-tapiiasta, jotka pyytävät kylätoimikuntaa järjestämään heidän kolmen naisen talouteensa miehistä apua.

Ja miehän saadaan puita pilkkomaan ja nurkkia korjamaan, mutta samalla saadaan naisten välit sahalaitaisiksi: jokainen päättää siinä siunauksessa, että Jalmarista tulee juuri hänen ikioma miehensä.

Viitanen käyttää hyväkseen kaikkia tuttuja kliseitä miehenkipeistä vanhoistapiioista, mut-

ta tekee sen mukavalla tavalla osoittelematta ja turhia alleviivaamatta. Esitys koostuu mehukkaista yksityiskohdista, rehellisestä ja vilpittömästä näyttelijäntyyöstä ja luontevasta porinmurteisesta replikoinnista. Tässä näytelmässä pidetään vilpittömästi hauskaa tähtämättä sen isommin taiteellisiin saavutuksiin ja onnistutaan. Katsoja viihtyy.

Kaikkiaan Hartekaa pidettiin tänä vuonna onnistuneena ja ilahduttavana tasokkaana. Esitykset olivat hyvinkin erilaisia, mutta taso oli kautta linjan plussan puolella. Eli satakuntalainen teatteriharrastus elää väkevänä ja voi hyvin. Tästä on taas hyvä jatkaa eteenpäin

MARITA PERE

vierailuna kouralliselle yleisöä. Neljä vuotta sitten kirjoitin: "Ironiaksi taitettu komediallisten arkkityyppien käyttö johtaa paljossa tilanteisiin, joissa kukkii puujalkavitsin henki". Sama pätee yhä.

Mitä kummallisimpien pelkojensa, toiveidensa ja ahdistustensa takana ihmisen on vaikea määrittää omaa paikkaansa tässä maailmassa – tai toistensa paikkaa. Majatalon mysteerissä parasta on juuri lopun suuri "paljastus". Siinä itse kukin vuorollaan osoittaa kuuluvansa sellaiseen leiriin, josta muilla ei ole aavistustakaan. Samalla ilkutaan kaotuksen maailman valtapeliä, jossa todella saa pitää hatustaan kiinni ymmärtääkseen mihin minkin juonen tai juonittelun avulla ollaan menossa.

Teatterinuorten alkuversiossa yhtenä pontimena oli tätä uutta yritystä läsnäolevammin päästy käsiksi nuorten joutumiseen ymmälle. Siihen perustui myös se posketon kohellus, jolle teksti tuntui tarjoavan runsaasti tykötarpeita; lähes mikä vain kelpasi

Teatteri Kuperkeikka saavutti ksestä piti niin raati kuin yleisönsä ohjailema Kettu, joka allaan.

Monikasvoilta äitienpäiväesitys

Porin kaupungin työväenopiston näytelmäpiiri Monikasvot oli saanut äitienpäiväksi valmiiksi tämän vuoden ohjaustyönäytteen, näytelmän Kultaa ja hopeaa, jonka on kirjoittanut Reijo Malmi. Näytelmä kertoo vanhasta alkoholisoituneesta äidistä, joka elää täysin omissa mielikuvitusmaailmassaan, eikä kestä todellisuutta.

Esitys kesti puolitoista tuntia, tekstin sanoma ja sisältö olisi kyllä tullut selville lyhyemmälläkin ajalla, lopputuloksena olisi parantunut karsimisesta ja tiivistämisestä. Aino-Maija Hellmanin ohjaus tasapainoili realismin ja grotes-